

Використання апарату регулярних виразів для аналізу функціонального профілю захисту

УДК 004.056:004.75

Максим Шабан

Інститут проблем моделювання в енергетиці, maximsaban@gmail.com

Регулярні вирази – засіб пошуку по тексту на основі шаблонів. Шаблон описує закономірність, який повинен підкорятися шуканій послідовності символів в тексті.

Для визначення доцільності застосування функціональних послуг безпеки (ФПБ) в інформаційних системах здійснюється експертиза системи захисту інформації на об'єкті.

Сучасні методи та засоби аналізу функціонального профілю захисту (ФПЗ) мають деякі проблеми в питаннях оцінки захищеності автоматизованих систем.

Метою даної роботи є наукове забезпечення підтримки прийняття рішень при проведенні державної експертизи, а саме постановка та вирішення завдань, які виникають при розробці та аналізі ФПЗ. Це – визначення ФПЗ, ранжування ФПБ, аналіз їх взаємозв'язку, аналіз повноти та непротиріччя, які вже були розглянуті мною раніше.

Функціональний профіль захисту представляє собою рядкову послідовність. Кожний символ рядкової послідовності є елементом цієї послідовності.

Рядкова послідовність з кінцевим числом елементів, яка містить як найлівіші, так і найправіші елементи, назвемо лінійною рядковою послідовністю або лінійним рядком. Рядкову послідовність з кінцевим (ненульовим) числом елементів, яка не має ні найлівіших, ні найправіших елементів, назвемо рядковою петлею або циклічною рядковою послідовністю. Рядкова послідовність з безкінечною кількістю елементів, яка має найлівіший елемент, назвемо нескінченною рядковою послідовністю; нескінченну рядкову послідовність, яка не має ні найлівішого, ні найправішого елемента, назвемо нескінченною петлею.

Внутрішні патерни (intrinsic patterns) в певному розумінні є «власними» або «природними» властивостями рядкових послідовностей - не кожен рядок містить частковий патерн (specific pattern), наприклад «бб» або характеристичний патерн (generic pattern), такий як кратні рядки. З іншого боку, внутрішні патерни можна знайти у всіх рядках, і вони також в певному сенсі характеризують рядкові послідовності. Введемо поняття «синтаксичне дерево».

Нехай $X = \{x_1, x_2, \dots, x_m\}$ – множина попарно різних рядків. Тоді синтаксичне дерево на множині X – це дерево пошуку, що має у точності $m + 1$ кінцевих вузлів: по одному для кожного рядка $x_i (i = 1, 2, \dots, m)$ плюс один для порожнього рядка ϵ . Ребра синтаксичного дерева помічені буквами, які містяться у рядках з множини X , і спеціальним «сигнальним» символом $\$,$ який означає кінець рядка. Рядок x_i розкладається на окремі літери - від

кореня дерева до кінцевого вузла, яким закінчується ребро помічене символом \$. Використання символу \$ обумовлено тим, що $m + 1$ кінцевих вузлів є листям дерева і, як показано на рис.1(а), для множини $X = \{KA, KA-\}$, без символу \$ неможливо було б виділити вузол 1, відображаючий той факт, що рядок «KA» є префіксом рядка «KA-». На цьому рисунку можна помітити ще одне характерне явище такої структури даних - загальні префікси (такі, як KA або ε) на синтаксичному дереві відображаються тільки один раз. Ще раз підкреслимо, що кожен кінцевий вузол відповідає рядку, відмінною від інших.

На рис.1(б) показано компактне синтаксичне дерево, яке отримано з синтаксичного дерева шляхом виключення вузлів 2, які мають батька і тільки одного сина, тобто корінь дерева до числа вузлів, що виключаються, не входить в компактному синтаксичному дереві буде мати ребра, помічені не окремими буквами , а підрядками.

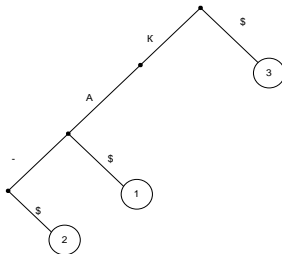

Рис. а)

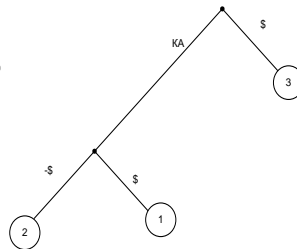

Рис. б)

Рис.1 Синтаксичне дерево для множини $X = \{KA, KA-\}$

Мною було проведено аналіз можливостей використання апарату регулярних виразів для ФПЗ з метою побудови на їх основі системи «Програма підтримки прийняття рішень при проведенні державної експертизи». Були розглянуті методи регулярних виразів: порівняння рядків; дерево суфіксів; внутрішні патерни.

Вказані методи вирішують поставлені завдання аналізу ФПЗ і можуть бути використані для програмної реалізації.